

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 กำหนดให้ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน บริษัทจำกัด บริษัทมหาชนจำกัดที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย นิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย และกิจการร่วมค้าตามประมวลรัษฎากร เป็นผู้ที่มีหน้าที่จัดทำบัญชี และต้องจัดให้มีการทำบัญชีสำหรับการประกอบธุรกิจของตน โดยกำหนดให้สำนักกำกับดูแลธุรกิจ กรมทะเบียนการค้าซึ่งในเดือนตุลาคมปี 2545 ได้เปลี่ยนชื่อเป็นกรมพัฒนาธุรกิจการค้า สังกัดกระทรวงพาณิชย์เป็นผู้กำกับดูแลส่งเสริมการจัดทำบัญชี รวมทั้งตรวจสอบการจัดทำบัญชีของธุรกิจให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีและพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ต่อมาในปี 2545 เนื่องจากจำนวนธุรกิจที่ต้องตรวจสอบบัญชีมีมาก ประกอบกับแนวนโยบายของภาครัฐบาลที่มีมาตรการปรับลดขนาดกำลังคนภาครัฐตามแผนแม่บทการปฏิรูประบบราชการ (พ.ศ. 2540 - พ.ศ. 2544) ได้กำหนดวิธีการปฏิรูประบบราชการไว้ว่า ให้ปรับลดขนาดกำลังคนภาครัฐลงร้อยละ 10 ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 (กรมทะเบียนการค้า, 2545) ส่งผลกระทบให้อัตรากำลังเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานตรวจสอบการจัดทำบัญชี และงบการเงินของธุรกิจไม่เพียงพอ ดังนั้นกรมพัฒนาธุรกิจการค้าจึงจัดให้มีโครงการการตรวจสอบบัญชี ร่วมกับสถาบันการศึกษาที่คณะกรรมการควบคุมการประกอบวิชาชีพสอบบัญชีให้ความเห็นชอบคุณวุฒิการศึกษา ซึ่งสามารถขึ้นทะเบียนเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตได้ โดยให้นักศึกษาในสถาบันการศึกษาดังกล่าวเข้ามาช่วยตรวจสอบบัญชีและงบการเงินของธุรกิจตามแนวทางที่กรมพัฒนาธุรกิจการค้ากำหนด เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ธุรกิจจัดทำบัญชีและงบการเงินถูกต้องตามมาตรฐานการบัญชี และพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ทั้งนี้เพื่อที่บัญชีและงบการเงินดังกล่าว จะได้รับการตรวจสอบอย่างทั่วถึง ขณะเดียวกันนักศึกษาของสถาบันการศึกษาที่เข้าร่วมโครงการตรวจสอบบัญชี ก็จะได้รับประสบการณ์ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงานจริงเมื่อจบการศึกษา (กรมทะเบียนการค้า, 2545) ทั้งนี้ นักศึกษาและอาจารย์ยังสามารถนับชั่วโมงการศึกษาฝึกหัดงานตามข้อบังคับ ก.บช. ได้เท่าที่ปฏิบัติงานจริง แต่ไม่เกิน 500 ชั่วโมง (กรมทะเบียนการค้า, 2545)

ในเขตภาคเหนือ มีสถาบันการศึกษาที่เข้าร่วมโครงการตรวจสอบบัญชีตั้งแต่เริ่มโครงการเมื่อปี 2545 จำนวน 13 สถาบัน ซึ่งอยู่ในจังหวัดกำแพงเพชร 1 สถาบัน, จังหวัดเชียงราย 1 สถาบัน, จังหวัดเชียงใหม่ 6 สถาบัน จังหวัดนครสวรรค์ 1 สถาบัน, จังหวัดพิษณุโลก 1 สถาบัน, จังหวัดลำปาง 2 สถาบัน และจังหวัดอุดรดิตถ์ 1 สถาบัน (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2550 : ออนไลน์)

ซึ่งจากปี 2545 จนถึงปี 2550 โครงการฯ ได้ดำเนินต่อเนื่องมาเป็นระยะเวลา 5 ปี ปรากฏว่าในระยะหลังมหาวิทยาลัยต่างๆ ได้มีการชะลอการรับเอกสารไปตรวจสอบ เช่น มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ไม่ได้ร่วมดำเนินการตรวจสอบบัญชีตามโครงการฯ ต่อเนื่องมาเป็นเวลา 3 ปีแล้ว (จากการสัมภาษณ์ประธานสาขาวิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง, 2550) ทั้งนี้อาจเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงระเบียบข้อบังคับต่างๆ รวมถึงการยกเลิกการนับชั่วโมงการฝึกหัดงานตามข้อบังคับ ก.บ.ช. (จากการสัมภาษณ์หัวหน้าสำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดเชียงราย, 2550)

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและคณาจารย์ของสถาบันการศึกษาในเขตภาคเหนือ ต่อการเข้าร่วมโครงการตรวจสอบบัญชีกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดทำโครงการตรวจสอบบัญชีของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า และการเข้าร่วมโครงการของสถาบันการศึกษา รวมทั้งผู้สนใจทั่วไป

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและคณาจารย์ของสถาบันการศึกษาในเขตภาคเหนือ ต่อการเข้าร่วมโครงการตรวจสอบบัญชีกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบความคิดเห็นของผู้บริหาร และคณาจารย์ของสถาบันการศึกษาในเขตภาคเหนือ ต่อการเข้าร่วมโครงการตรวจสอบบัญชีกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า
2. ทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นแนวทางในการกำหนดกลยุทธ์ สำหรับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า และสถาบันการศึกษา

นิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา

ความคิดเห็น หมายถึง ทักษะ ความรู้สึก ความเข้าใจของผู้บริหารและคณาจารย์ของสถาบันการศึกษาในเขตภาคเหนือ ที่มีต่อการเข้าร่วมโครงการตรวจสอบบัญชีกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า

ผู้บริหารของสถาบันการศึกษา หมายถึง หัวหน้าภาควิชาหรือหัวหน้าสาขาหรือประธานสาขาวิชาการบัญชีของสถาบันการศึกษา ที่เข้าร่วมโครงการตรวจสอบบัญชีร่วมกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า

คณาจารย์ของสถาบันการศึกษา หมายถึง อาจารย์ผู้ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของนิสิต นักศึกษา ตามโครงการตรวจสอบบัญชีร่วมกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ซึ่งเป็นอาจารย์ผู้สอนวิชาการ บัญชีและได้รับมอบหมายจากสถาบันการศึกษานั้นๆ

โครงการตรวจสอบบัญชีร่วมกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า หมายถึง โครงการตรวจสอบบัญชี ร่วมกับสถาบันการศึกษาที่คณะกรรมการควบคุมการประกอบวิชาชีพสอบบัญชี ให้ความเห็นชอบ คุณวุฒิการศึกษาซึ่งสามารถขึ้นทะเบียนเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตได้

เขตภาคเหนือ หมายถึง 17 จังหวัดในเขตภาคเหนือ ได้แก่ เชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน พะเยา แพร่ น่าน ลำพูน ลำปาง สุโขทัย พิษณุโลก อุตรดิตถ์ ตาก นครสวรรค์ อุทัยธานี กำแพงเพชร เพชรบูรณ์ และพิจิตร

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved